

Registrator;

Er referens/dnr: I2021/01213

Infrastrukturdepartementet
Transportmarknadsenheten

annelie.mannertorn@regeringskansliet.se.

Remissvar - Promemoria - förslag om ändring i förordningen (2018:1118) om körkortslån

Transportföretagen har fått möjlighet att lämna synpunkter på departementspromemorian - Förslag om ändring i förordningen (2018:118) om körkortslån.

Remissen behandlar frågeställningar som Transportföretagen anser är viktiga avseende framtida kompetensförsörjning till transportbranschen. Flera undersökningar visar på att det råder en stor korrelation mellan innehav av körkort och etableringsgrad på arbetsmarknaden. För att Sverige ska lyckas skapa möjligheter till ett första arbete för unga liksom för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden är det viktigt att det finns möjlighet att finansiera ett körkortstagande. Transportföretagen välkomnar därför införande av en möjlighet till ett CSN-lån för körkortsutbildning för ungdomar. Inte minst då frågan är strategiskt viktig för transportnäringens kompetensförsörjning eftersom inträde till branschens yrken i stor utsträckning kräver körkort.

Bakgrund

Transportföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation inom transportnäringen. I våra sju förbund ingår drygt 9 200 medlemsföretag som tillsammans har cirka 205 000 anställda. Inom sakområdet kompetensförsörjning har Transportföretagen uppdraget att företräda branschen i utbildnings- och arbetsmarknadsfrågor gentemot beslutsfattare, myndigheter och andra samhällsorgan och att verka för ändamålsenlig utbildning och kompetensförsörjning.

Transportföretagens kommentarer

2. Ändringar i förordningen (2018:1118) om körkortslån

De föreslagna ändringarna innebär att körkortslån under vissa förutsättningar, och inom ramen för anvisade medel, ska kunna lämnas även till ungdomar som har fyllt 19 men inte 21 år och som har fullföljt en gymnasieutbildning..... under vissa fastställda kriterier.

Transportföretagen välkomnar förslaget att ungdomar som gått ut gymnasiet får möjlighet att via CSN-lån ta körkort. Transportföretagen har dock synpunkter på ålder, krav på utbildningsbakgrund och vilka körkortsbehörigheter som bör omfattas av förslaget för att få bäst genomslagskraft avseende etablering på arbetsmarknaden.

Andemeningen i promemorian och dess förslag på körkortslån är att fler ungdomar skall lyckas nå godkänd gymnasieexamen genom att locka med möjligheten till körkortslån.

Transportföretagen ställer sig bakom ambitionen att stimulera genomströmningen i gymnasiet genom att bredda möjligheten till körkortslån för unga människor. Däremot anser vi att möjligheten till körkortslån även ska omfatta ungdomar som av någon anledning inte lyckas fullfölja sin gymnasieutbildning då körkortsinnehav kan vara en förutsättning för att komma in på arbetsmarknaden. Krav på gymnasieexamen eller studiebevis på 2 500 p från gymnasiet gynnar inte dessa ungdomar som då riskerar långtidsarbetslöshet vilket i längden leder till en större samhällskostnad men även ett utanförskap för individen.

Transportföretagens mätningar visar att transportnäringen anställer cirka 12 000 nya medarbetare årligen. Av dessa behöver en stor majoritet körkort för att vara anställningsbara. Det rådande utbildningssystemet – främst gymnasieskolan, yrkesvux samt arbetsmarknadsutbildningar – tillfredsställer endast 60% av det behovet. Av HUI-rapporten ”Transportnäringen och jobben – en framtidsspaning” (<https://www.transportforetagen.se/Nyheter/2017/Ny-rapport-Transportnaringen-och-jobben--en-framtidsspaning/>) följer vidare att 30–40 000 personer kommer att saknas i transportnäringen år 2030 om inte åtgärder som stimulerar utbudet genomförs.

Transportföretagen kommenterar begränsningarna i förslaget

1. Krav på att personen ska ha examen från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning (Komvux) eller har ett studiebevis med betyg på kurser som omfattar minst 2 500 gymnasiepoäng eller har ett gymnasieintyg från ett introduktionsprogram.
 - På svensk arbetsmarknad råder ett starkt orsakssamband mellan etableringsgrad på arbetsmarknaden och genomgången gymnasieutbildning; personer med gymnasieexamen har, kort sagt, jobb i större utsträckning än de som inte har en examen. Syftet med förslaget är en ökad genomströmning på gymnasiet där fler ungdomar ska klara gymnasieexamen och i slutändan leda till en ökad etablering på arbetsmarknaden. Transportföretagen ställer sig bakom ambitionen att stimulera genomströmningen i gymnasiet genom att bredda möjligheten till körkortslån för unga människor. Däremot anser vi att möjligheten till körkortslån även ska omfatta ungdomar som av någon anledning inte lyckas fullfölja sin gymnasieutbildning då körkortsinnehav kan vara en förutsättning för att komma in på arbetsmarknaden. Att mot den bakgrunden ställa krav på gymnasieexamen eller studiebevis på 2500p skulle missgynna dessa individer.
2. Krav på viss ålder
 - Transportföretagen anser också att åldersgränsen för körkortslånet är för snäv och bör gälla alla oavsett ålder alternativt åtminstone omfatta individer under 25 år. 25-årsgränsen motiveras av att åldersgränserna för körkortstagande till behörigheterna C respektive D är högre. Transportföretagen menar att andemeningen i det aktuella förslaget inte ska begränsas till att stimulera genomströmningen i skolsystemet. Att som i förslaget inte öppna upp för en åldersmässigt större grupp utnyttjar inte möjligheten att stimulera

ungdomars möjlighet att ta sig in på arbetsmarknaden och därmed motverka ungdomsarbetslösheten – bland annat i gruppen ungdomar som står längst ifrån arbetsmarknaden.

3. Att endast B-körkort omfattas av CSN-lån
 - Transportföretagen anser att körkortslån inte ska vara begränsat till endast B-körkort. Vi anser att samma möjlighet ska införas även för behörigheterna C respektive D. Dels för att vi ser körkortslån som en del av lösningen på människors möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden, dels för att transportnäringen har ett stort och växande rekryteringsbehov. Det ska läsas i ljuset av att det skattefinansierade utbildningssystemet i nuläget endast tillgodoser cirka 60% av transportnäringens kompetensförsörjningsbehov. Svårigheten att hitta kompetens hämmar företagets utveckling och konkurrenskraft. En möjlighet till CSN-lån för C- och D-behörighet skulle sänka tröskeln till flera av transportnäringens yrkesroller och därmed bidra till att skapa nya arbetstillfällen.

Förslag till ändringar från Transportföretagen;

- möjligheten till körkortslån till körkortsbehörighet B ska vara öppen för alla och således inte vara kopplad till en viss utbildningsbakgrund
- möjligheten till körkortslån ska även vara öppen för att finansiera utbildning till körkortsbehörigheterna C och D

Transportföretagen anser vidare att regelverket för körkortslån även, utöver kostnaderna för körkortsutbildningen, ska inkludera sådana kostnader som är direkt nödvändiga och förknippade med körkortsutbildningen. Exempel är kostnader för läkarintyg och körkortstillstånd.

Ort: Stockholm

Datum: 2021-05-20

Maria Sjölin Karlsson

Caj Luoma

Regionalt verksamhetsansvarig
Kompetensförsörjning, Transportföretagen

Chef Kompetensförsörjning
Transportföretagen

